

Paulo Koelyo

ON BİR DƏQİQƏ

Tərcüməçi:
Nəriman Əbdülrəhmanlı



qanun nəşriyyatı

Paulo
Coelho

ONZE MINUTOS

Bu əsər eşq və ehtiras haqqındadır. İki bədənin bir-birilə ehtiras dilində danışmağı öyrənməsindən bəhs edir.

Braziliyanın ucqar əyalətində yaşayan Mariya xarici ölkələr üçün işçi toplayan birinin təkidlərinə davam gətirməyib İsveçrəyə, qapalı klublardan birində rəqqasə işləməyə yollanır. Orada rastlaşdığı reallıqsa vəd olunanlardan çox fərqlənir və Mariya fahişəlik etmək məcburiyyətində qalır. Amma bu yolda Mariyanı həm özünü, həm də həyatını dəyişən görüş gözləyir.

Hər bir insan varlığının ali məqsədi – sevgini dərk etməkdir. Başqasındakı sevgini yox, özümüzdəki sevgini, onu da özümüzdə özümüz oyadıırıq. Bax, elə onu oyatmaq üçün də o başqası lazımdır. Kainat yalnız hislərimizi bölüşmək üçün bir kəs olanda mənə qazanır.

Bir qayda olaraq, bu görüşlər biz sona çatanda, ölmək və təzədən dirilmək ehtiyacı duyan anda baş verir. Görüşlər bizi göz-ləyir – amma biz özümüz onlardan nə qədər tez-tez yayınırıq! İtirməli bir şeyimiz olmadığını, yaxud əksinə, həyatda həddən artıq sevindiyimizi başa düşüb ümitsizliyə qapılarda görünməmiş bir şey aşkara çıxır və qalaktikamız orbitini dəyişir.

İTHAF

2002-ci il iyunun 29-da, bu kitabın əlyazmasının son nöqtəsini qoymağa bir neçə saat qalmış, o tərəfdəki bulaqdan möcüzəli su gətirmək üçün Lurda yollandım. Orada, artıq məbədgahın ərazisində təxminən yetmiş yaşlı bir kişi məndən soruşdu: “Yəqin sizə Paulo Koelhoya çox oxşadığınızı deyiblər?” Cavab verdim ki, Paulo Koelho qarşınızdadı. Bu zaman həmin adam məni qucaqladı, arvadına təqdim elədi, qızıyla tanış elədi, həyatında kitablarımın nə qədər əhəmiyyətli rol oynadığı barədə danışmağa başladı, axırıdasa əlavə elədi: “Onlar məni arzulamağa məcbur eləyirlər”.

Mən bu sözləri birinci dəfə deyildi eşidirdim, amma hər dəfə onlardan sevinc duyurdum. Amma həmin məqamda özümü itirdim, çünki “On bir dəqiqə”nin həm utandırان, həm çaşdırان, həm də yaralayan bir mövzudan söz açan kitab olduğunu bilirdim. Gedib bulağa çatdım, su götürüb qayıtdım, bu adamın harada yaşadığını (məlum oldu ki, Fransanın şimalında, Belçikayla sərhəddə) soruşdum və onun adını yazdım.

Bu kitab sizə ithaf olunur, Moris Qravelin. Sizin qarşınızda, arvadınız və nəvələriniz qarşısında borcum var, amma öz qarşımda da borcum var: hamının məndən eşitmək istədiklərini yox, məni qayğılandıran, məşğul eləyən şeylər barədə danışmalıyam. Bəzi kitablar bizi arzulamaq məcburiyyətində qoyurlar, o birilər gerçəkliyə qərq eləyirlər, amma onların hamısına müəllif üçün ən vacib hiss – səmimiyyət hopub.

Çünkü mən – birinciyəm, mən də elə sonuncuyam.
Mən – hörmət olunan və nifrət edilənəm.
Mən – sərgərdan və müqəddəsəm.
Mən – qadın və bakirəyəm.
Mən – ana və qızam.
Mən – anamın əlləriyəm.
Mən – sonsuzam, amma uşaqlarım saysız-hesabsızdır.
Mən – nikahda xoşbəxtəm və ər də deyiləm.
Mən – həm dünyaya gətirən, həm də əbədiyyətəcən
nəsil verməyəcək kəsəm.
Mən – doğuş əzablarını yüngülləşdirirəm.
Mən – ər və arvadam.
Ərimi doğan da mənəm.
Mən – atamın anasıyam.
Mən – ərimin bacısıyam.
Mənə əbədi səcdə eləyin.
Çünkü mən – pəsəxlaqlı və genişqəlbliyəm.
Haq-Həmmadidə tapılmış
Mizidaya himn, b.e.ə. III, yaxud IV əsr.

Budur, günahkar olan şəhərin qadını Onun fariseyin evində yatdığını öyrənib ətirli maddəylə dolu kirəc qab gətirdi.

Sonra Onun ayaqlarının arxasında durub ağlaya-ağlaya Onun ayaqlarını göz yaşlarıyla islatmağa, öz başındakı saçlarla silməyə başladı, həm Onun ayaqlarını öpür, həm də mirlə yağlayırdı.

Bunu görüb onu dəvət eləyən farisey öz-özünə dedi: əgər O, peyğəmbər olsaydı, onda Ona kimin və necə qadının toxunduğunu bilərdi, çünki O günahkardı.

İsa dedi: bir sələmçinin iki borclusu vardı – biri beş yüz, o birisə əlli dinar borcluydu.

Amma borcluların qaytarmağa bir şeyləri olmadığından, sələmçi hər ikisini bağışladı. De görüm, onlardan hansı onu daha çox sevər?

Simon cavab verdi: məncə, daha çox borcunu bağışladığı. O, Simona dedi: sən düz fikirləşirsən.

Sonra qadına müraciət eləyib Simona dedi: Bu qadını görürsənmi? Mən sənin evinə gəldim, sən Mənə ayağımı yumağa su vermədin; amma o Mənim ayaqlarımı göz yaşlarıyla islatdı və saçlarıyla sildi.

Sən Məni öpmədin, amma o Mən gələndən ayaqlarımı ara vermədən öpür.

Buna görə də sənə deyirəm: o, çox sevdiyinə görə, günahları çox bağışlanır; günahı az bağışlanan az sevir.

Lukadan “Əhli-Cədid”, 7: 37-47

BİRİNCİ HİSSƏ

Biri vardı, biri yoxdu, bu dünyada Mariya adlı fahişə vardı.

Bir dəqiqə! “Biri vardı, biri yoxdu” nağıl üçün yaxşı girişdi, fahişə barədə əhvalatsa – açıq-aşkar böyükələr üçündü. Kitab bu cür ətürpədici ziddiyyətlə necə açıla bilər? Amma bizim hər birimizin bir ayağı nağılda, bir ayağı uçurum üzərində olduğundan, gəlin hər halda başladığımız kimi davam etdirək. Beləliklə:

Biri vardı, biri yoxdu, bu dünyada Mariya adlı fahişə vardı.

O, bütün fahişələr kimi saf, bakirə doğulmuşdu, böyüdüyü müddətdə elə hey xəyalındakı kişiylə rast gəlməyi (gözəl, varlı, ağıllı olmalıydı), ona ərə getməyi (ağ paltar, fransızsayacağı duvaq), iki uşaq doğmağı (onlar böyüyüb məşhur olacaqlar), yaxşı (üzü dənizə baxan) evdə yaşamağı arzulayırdı. Onun atası xırda alverçiydi, anası paltar tikirdi. Braziliyanın ucqarında itib-batmış doğma şəhərciyində sə yalnız kinoteatr, balaca restoran, bir də bank – hərəsindən də bircə dənə – vardı, buna görə də Mariya usanmadan gözləyirdi: bir gün gələcək, gözəl şahzadə əvvəlcədən xəbər vermədən özünü yetirəcək, dəli kimi vurulacaq və dünyanı fəth eləməyə aparacaq.

Amma hələ gözəl şahzadə gəlib çıxmadığından yalnız arzulamaq qalırdı. O, birinci dəfə on bir yaş olanda – evdən məktəbə gedən yolda vuruldu.

Məşğələlərin elə birinci günü hiss elədi ki, yol yoldaşı var: onunla birgə məktəbə eyni cədvəl üzrə qonşu oğlan gedirdi. On-

lar bir-birilə bir kəlmə də olsun, danışmamışdılar, amma qız duy-
mağa başlamışdı ki, ona hər şeydən çox uzun yolla – toz dirək
kimi qalxır, günəş rəhmsizcəsinə yandırır, susuzluq əziyyət verir,
– gücdən düşə-düşə iti addımlarla gedən oğlanın arxasından çat-
dığı dəqiqələr xoşuna gəlir.

Bir neçə ay ərzində beləcə də davam elədi. Oxumaqdan zəh-
ləsi gedən Mariya televizordan başqa ayrı əyləncələri qəbul elə-
mirdi – həm də belə əyləncələr yoxuydu – günün tez keçməyi,
şəhərin olması, məktəbə yollanması üçün vaxtı fikrən qovurdu,
şənbə və bazar günlərinisə – həmsiniflərinin əksinə olaraq – qəti
sevmirdi. Məlum olduğu kimi, böyüklərə nisbətən uşaqlardan
ötrü vaxt tez keçdiyindən, o, çox əzab çəkir, acıqlanırdı ki, bu
sonsuz günlər ona cəmi-cümlətən on sevgi dəqiqəsi, sevgilisi
barədə fikirləşmək, əgər danışsaydılar, necə gözəl ola biləcəyini
təsəvvüründə canlandırmaq üçün minlərlə saat verirlər.

Elə bu da baş verdi.

Günlərin bir günü oğlan ona yaxınlaşdı, artıq qələmi olub-ol-
madığını soruşdu. Mariya cavab vermədi, özünü elə göstərdi ki,
guya bu cür həyasız hərəkətdən inciyib, addımlarını yeyinlətdi.
Amma onun yaxınlaşdığını görəndə içində hər şey sıxılmışdı: qə-
fildən oğlan onu necə çox sevdiyini, necə səbirsizliklə gözlədi-
yini, necə əlindən tutmağı, məktəbin qapısından yan ötüb, yol
bitənəcən, onları böyük şəhərin olduğu yerə – adamlar danışır-
lar – gətirib çıxaranacan getməyi arzuladığını – oradasa hər şey
eynilə televizorda göstərdikləri kimi artistlər, avtomobillər, hər
kündə kino, istədiyin hər cür kef və əyləncə – görər.

Bütün günü özünü necə axmaq apardığından əzab çəkə-çəkə,
amma bununla yanaşı, nəhayət, oğlanın nəzərini cəlb elədiyin-
dən sevinə-sevinə – qələm istəməsində olsa-olsa, bəhanə, söhbət
eləmək üçün bəhanəydi: axı o, yaxınlaşanda, öz qələminin cibin-
dən görüldüyünü sezməşdi – dərstdə diqqətini toplaya bilmədi.